

[Filosofie a pozitivní hodnocení mýtu]

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[1995](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 24. 7. 1995
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 24. 7. 1995

[Filosofie a pozitivní hodnocení mýtu]

V jistém smyslu se musíme vrátit k myšlence Platónově, že filosofie, když se dostává do potíží, může a dokonce musí si vypomoci mýtem. To má širší smysl, než sám Platón měl za to: bez mýtu totiž vlastně ani ten řecký typ logu není možný. Řecký typ logu navazuje na mythos zvláštním způsobem: v podstatě jej jenom racionalizuje, ale některé struktury tam nechává a pokračuje v nich. To zase samo o sobě stačí k tomu, abychom byli na pozoru. Ovšem v Platónově myšlence je ještě něco jiného, totiž to, že tím hodnotí mythos vlastně pozitivně. My jsme na tohleto zapomněli – aspoň v minulosti – a ti, kdo se dneska mýtu (a narativity) dovolávají a hodlají rozvíjet jakýsi program remytizace nebo alespoň remytologizace, to znamená bez zavržení logu, jako by přicházeli s něčím zcela novým, a vycházejí vstříc jakési tendenci, jakémusi trendu, který je vlastně velmi zpátečnický, velmi problematický tím, že se chce vracet kamsi do minulosti. Musíme tedy definovat mýtus novým způsobem, a musíme jej uchopit myšlenkově tak, aby s ním bylo možno potom pozitivně pracovat, tj. s pozitivními důsledky, s pozitivními výsledky zavádění do dalších kontextů a konotací. A v tom případě se musíme vždycky znovu tázat, co je v logu na začátku, co je předpokladem té racionalizace. Protože logos skutečně předpokládá vždycky něco před-logického, jenže v důsledku té racionalizace se uchopuje vždycky jen toho, co už bylo racionalizováno, zatímco to ostatní nechává bez pozornosti. Je tedy potřeba se k tomu vrátit a zkoumat to v tomto smyslu. Vlastně se otvírá jakási možnost, jakási cesta, kdy budeme zkoumat meta-logické předpoklady, pokud tím logem a logičností chápeme jen ten řecký logos. My tomu ovšem budeme rozumět jinak, my budeme hledat za tou řeckou formou logu logos sám, tj. předpoklad jak toho řeckého tradičního mýtu, na který logos navazuje, tak také předpoklad onoho logu, který bez určitého typu mýtu nemůže být.

(Písek, 950724-2, z mgf. záznamu.)